یادداشت روز

وسط خیابان دیوار نمی‌کشند

۱- نگرش و ارزیابی روندی از مسیر طی شده در ۴-۵ سال اخیر، این حقیقت را یادآوری می‌کند که مشکلات، برخلاف برخی رویکردهای آرزو اندیشانه و سهل‌اندیشانه، راه‌حل‌های جادویی ندارند. فقط در افسانه‌ها می‌شود با غول چراغ جادو، کارهای محیرالعقول کرد. البته اگر درهمان فضای افسانه هم کسی قالب‌شکنی می‌کرد و غول چراغ جادو را به حرف می‌کشید، لابد می‌شنید که می‌گوید من اگر کاری از دستم بر می‌آمد، ابتدا برای گرفتاری خودم چاره می‌کردم! متاسفانه این آرزو اندیشی، به افکار عمومی هم تزریق و چنین القا شد که بدون زحمت تدبیر و تلاش و اصلاح رویه‌های غلط اقتصادی، صرفا با جادوی برجام و بستن با کدخدا می‌شود به اقتصاد رونق داد. به دفعات گفته شد با توافق، تمام تحریم‌های مالی و بانکی و اقتصادی بالمرّه (یک جا) «لغو» و مشکل اشتغال و تولید و رکود و تورم و آلودگی هوا و آب خوردن حل خواهد شد. از خود نپرسیدند شیطان بزرگ اگر دغدغه بشریت داشت، چرا به داد ۴۸ میلیون فقیر مطلق در آمریکا که محتاج کوپن برای هر وعده غذایی هستند، نرسیده است.

۲- حفظ یا تغییر وضع موجود، یک دوگانه مهم است که اگر درست تبیین نشود، راه به ناکجاآباد می‌برد. برخی تغییرطلبی‌ها مصداق کور کردن چشم به جای درست کردن ابروست؛ نقطه قوت‌ها و قدرتمندی‌های داخلی را هدف تغییر قرار می‌دهد اما نقطه ضعف‌ها را مثبت می‌شمارد و بر حفظ آنها تاکید می‌ورزد. درست در همین بزنگاه بود که دشمنان، ارکان قدرت ایران جدید را «مایه دردسر و مزاحمت» برای ملت که باید به قیمت ارزان به شرخرها فروخت و از شرشان خلاص شد، جا زدند. برنامه هسته‌ای به عنوان نوک کوه یخ رشد علمی و فنی در کشور، جزو اولین اهداف قدرت‌های انحصارطلب غربی بود که با همین مغالطه بر زبان غربگرایان نیز جاری شد؛ مبنی بر اینکه با این همه دردسر فشار و تحریم، برنامه هسته‌ای می‌خواهیم چه کنیم؟! آمریکا و غرب پس از آن، سراغ نفوذ منطقه‌ای، برنامه موشکی، احکام اسلامی، نهادهای اقتدار نظام و حوزه‌های خودکفایی علمی و اقتصادی ایران رفتند.

۳- مسئله راهبردی آمریکا و برخی رژیم‌های اروپایی با ایران، قدرت و نفوذ منطقه‌ای مشروع جمهوری اسلامی است. مایک پنس معاون ترامپ در سفر به فلسطین اشغالی گفته است «آمریکا گسترش نفوذ ایران در منطقه را تحمل نمی‌کند». اما همزمان اندیشکده کارنگی درباره سیاست محدودسازی نفوذ ایران نوشت «آمریکا باید نفوذ ایران را در منطقه محدود کند اما به نظر می‌رسد که در وضعیت کنونی نمی‌تواند این روند را دنبال کند. اگر طرح جدی وجود داشته باشد، دولت‌های اروپایی هم می‌توانند به آن بپیوندند. آمریکا از سال ۱۹۷۹ روش‌های متفاوتی را برای بازدارندگی ایران بکار گرفته؛ از جمله برخورد با نفوذ عدالتخواهانه انقلاب ایران. همچنین در سال‌های گذشته آمریکا بیشتر نسبت به توانمندی‌های نظامی ایران نگران شده است. آمریکا درکی از نفوذ مشروع ایران ندارد؛ به این دلیل که هرگز رویکرد تغییر رژیم را کنار نگذاشته است. بنابراین هر اقدام مشروعی که جمهوری اسلامی انجام دهد، مخالفان به بزرگنمایی آن می‌پردازند. این در حالی است که بودجه دفاعی ۱۳ تا ۱۵ میلیارد دلار ایران بسیار کمتر از بودجه ۹۰ میلیارد دلاری عربستان یا بودجه ۲۸ میلیارد دلاری امارات و بودجه نظامی آمریکا ۶۰۰ میلیارد دلار است». در حقیقت مشکل غرب، قدرتمندی ایران است و روح برجام که امروز از اصلاحیه و مکمل و متمم آن حرف می‌زنند، زمینه‌سازی برای خلع همین اقتدار است.

۴- متاسفانه این واقعیت که آمریکا و متحدان اروپایی آن در موضع عداوت راهبردی با ما قرار دارند، از سوی برخی روشنفکران و سیاسیون انکار شد، بی‌آنکه کمترین تاثیری در کاهش خصومت داشته باشد بلکه بر جسارت دشمن افزود. برخی مدیران، هرچه اهل «خطرپذیری» به مفهوم مثبت آن درعرصه مدیریت اجرایی نبودند و رفتارهای محافظه‌کارانه در نسبت با دیوانسالاری دولتی داشته‌اند، برعکس، پای در حوزه «رفتارهای پرخطر» گذاشتند که اعتماد بی‌مبنا به شیطان بزرگ و برخی رژیم‌های همسو از آن جمله بود. رهبر انقلاب ۲۸ شهریور ۱۳۹۵ در این باره فرمودند "یکی از عناصر قدرت جمهوری اسلامی ایران، بی‌اعتمادی مطلق به قدرت‌های سلطه‌گر جهانی است که امروز مظهر آن آمریکاست. باید بی‌اعتمادی به آمریکا را گسترش داد. متأسفانه برخی‌ها حاضر نیستند این بی‌اعتمادی را قبول کنند واگرچه به زبان می‌گویند، آمریکا دشمن است اما احساس واقعی بی‌اعتمادی به آمریکا در آنها وجود ندارد. هنگامی که در انسان احساس دشمنی و بی‌اعتمادی واقعی به طرف مقابل وجود داشته باشد، در مذاکرات و دیدارها، الزامات آن را رعایت می‌کند و به گفته‌های طرف مقابل مطلقاً اعتماد نخواهد کرد».

۵- مشابه همین خطای «اعتماد یکطرفه»، درباره اروپا در حال تکرار است. معاون وزیر خارجه که در اوج مباحثات درباره عدم توازن در توافق و فقدان ضمانت اجرای آن گفت «امضای جان‌کری تضمین است»، این بار با سهل‌اندیشی می‌گوید «میزان اختلاف اروپا و آمریکا بی‌سابقه است». او می‌افزاید «ایده برخی از اروپایی‌ها، دادن امتیاز غیربرجامی به ترامپ برای نگه داشتن او در برجام است». «امتیازات غیربرجامی» از جیب چه کسی؟ ادعای «اختلافات بی‌سابقه اروپا و آمریکا» درحالی است که وزیر خارجه آمریکا در سفر به اروپا، هماهنگی‌هایی با دولت‌های اروپایی درباره تشدید فشار بر ایران در زمینه‌های موشکی و نفوذ منطقه‌ای ایران داشته و دولت‌های فرانسه و انگلیس و آلمان هم صراحتاً در چند نوبت برای فشارهای تحریمی درباره محدود کردن برنامه موشکی و نفوذ منطقه‌ای ایران اعلام آمادگی کرده‌اند. این فرآیند، بازسازی نقشه فریبکارانه پلیس خوب و پلیس بد است که تیم مذاکره‌کننده ما را به خطای محاسباتی و دادن امتیازهای یکطرفه کشاند و وزیر خارجه بعدها با گلایه به وزرای خارجه طرف برجام گفت ۲۰ ماه پس از برجام هنوزهم نمی‌توانیم حتی یک حساب بانکی در انگلیس باز کنیم.

۶- اتفاق عجیب‌تر این است که وزارت امور خارجه در واکنش به اظهارات مستند یک منتقد در مناظره تلویزیونی، ضمن نثار انواع اهانت می‌نویسد» چرا بر خلاف آنچه امام‌راحل ما به‌حق فرمود که آمریکا هیچ غلطی نمی‌تواند بکند، این آقایان تلاش دارند اثبات نمایند که اتفاقا آمریکا هر کاری خواسته با مردم ایران چه در تحریم‌ها و چه در مذاکرات کرده است؟ چه برنامه‌هایی پشت پرده وجود دارد که آمریکا را در ذهن مردم قدرتمند جلوه دهند؟». آیا کسی غیر از وزیر خارجه سال ۹۲ همزمان با دور جدید مذاکرات گفت «آمریکا می‌تواند ظرف پنج دقیقه تمام توان دفاعی ما را نابود کند»؟! کدام دولتمرد گفته بود «آمریکا کدخداست؟» و «مقابل ابرقدرت‌ها نمی‌توان ایستاد؛ آن هم با شعارهایی که بعضا توخالی است»؟ چه کسانی این توهم را به آمریکای درمانده در چهارگوشه منطقه تزریق کردند که می‌تواند غلطی بکند و بنابراین مجاز است زیر تعهدات نیم بند برجام بزنند؟!

۷- همان نایب‌رئیس مجلس که ادعا کرده بود «۲۰ دقیقه هم برای تصویب برجام زیاد بود»، چند ماه قبل گفت؛ «رزمایش‌های موشکی کم‌عقلی است»! امثال وی چرا هر بار که دشمنان دیرین ملت ایران، یکی از ارکان قدرت ما را هدف می‌گیرند، هم قافیه با ادبیات و مطالبات دشمن سخن می‌گویند؟ نایب‌رئیس‌دیگر مجلس که او هم عضو فراکسیون امید است، می‌گوید «زمانی که به عنوان عضو اکیپ مجلس در مورد برجام انتخاب شدم، به دلیل تخصصی بودن بحث، زیاد متوجه قضایا نشدم چرا که در موضوعات غیر تخصصی همواره سعی می‌کنم ورود پیدا نکنم». او با این حال ادعا می‌کند «هر روز از بابت تحریم‌ها قبل از برجام، هزار میلیارد تومان متضرر می‌شدیم»! این وسوسه و تلقین از کجا رسوخ کرد؟ چرا اکنون از ۷۳۰ هزار میلیارد تومانی که طبق ادعای ایشان باید در خزانه کشور پس از دو سال جمع شده باشد، خبری نیست و دولت اصرار دارد مجلس را در برابر حذف یارانه ۳۴ میلیون نفر و گران کردن انفجاری حامل‌های انرژی منفعل کند؟ چرا امثال این نمایندگان نمی‌توانند از دولتی که قانونا مُشرف و ناظر بر آن هستند، انتقاد کنند و بگویند به اعتبار وارونه درآمدن بسیاری از ارزیابی‌ها و محاسبات‌تان، از حرکت تخته گاز در بیراهه بکاهید و برای پاسخگویی و ادای توضیح و همچنین دریافت خط مشی اصلاح شده، به مجلس بیایید؟ چرا می‌توانند از سران خیانتکار فتنه حمایت کنند اما نمی‌توانند سهل اندیشی و اعتماد بی‌پایه به دشمن را به چالش بکشند؟

۸- بسیاری از وعده‌ها و پیش‌بینی‌های مدیران ارشد دولت درباره رفع رکود، رونق اقتصادی، افزایش ارزش پول ملی و قدرت خرید مردم، بی‌نیاز کردن مردم از پول یارانه و... اشتباه یا برعکس از آب درآمده است. آیا دولت و شخص رئیس‌جمهور نمی‌خواهند از هاله تقدس بیرون بیایند، اندکی از سرعت سیر در بیراهه بکاهند - بلکه توقف کنند - و فروتنانه از صاحب نظران راه اصلاح و جبران را بپرسند؟ از بدایع رویکرد دولتمردی که پیغمبر(ص) و امام زمان(ع) را هم سزاوار نقد دانست، این است که مجری میتینگ‌های تبلیغاتی خود در انتخابات را به عنوان مجری گفت‌وگوی تلویزیونی تعیین می‌کند! اولویت‌های مردم در تمام نظرسنجی‌های دولت، «رکود اقتصادی، تعطیلی کارخانه‌ها، بیکاری، گرانی، مسکن و اجاره نشینی و ازدواج» است. اما در گفت‌وگوی تلویزیونی اخیر، تقریبا هیچ اثری از این اولویت‌ها نبود. اینکه مجری بگوید «امشب فرصت نشد درباره اشتغال صحبت بکنیم»، مخاطب را به پرسشی روشن وا می‌دارد و آن اینکه پس برنامه اصلا برای چه طراحی شده بود؟ چرا در پایان دومین سال اجرای برجام، این گفت‌وگو از «عایدی و آورده ملموس برای زندگی مردم» که هیچ، حتی از «حرف» و «قول» هم تهی بود؟ و چرا حتی در حد تعارف، از سالگرد اجرای «فتح‌الفتوح بزرگ قرن» و «پیروزی ۳ بر ۲ مقابل ابرقدرت‌ها»! یاد نشد؟

۹- بی‌اعتنایی به اولویت‌ها و مشکلات قابل حل توده‌های مردم به حدی که عده‌ای از آنان را به ستوه آورد، و سپس ادعای لزوم به رسمیت شناختن اعتراض خیابانی، جفای عظیم و دشمن شادکن نسبت به نظام و مردم است. این رویکرد سؤال‌برانگیز، حکایت دیوار کشیدن درعرض خیابانی پررفت و آمد و گذاشتن چراغ خطر چشمک‌زن روی آن است. از کسی که چنین می‌کرد، حکمت کارش را پرسیدند؛ پاسخ داد «معلوم است. دیوار می‌کشم که بتوانم چراغ هشدار را روی آن نصب کنم». دوباره پرسیدند چراغ را برای چه نصب می‌کنی؟ پاسخ داد «معلوم نیست؟ برای اینکه رانندگان، دیوار را ببینند و با آن تصادف نکنند»! آیا تولید مسئله یا عدم حل آن و ایجاد نارضایتی و سپس، حق دادن به مردم که فریاد به اعتراض بلند کنند، شباهتی به رویکرد عقلا دارد؟ مگر قصد خودآزاری یا مردم آزاری دارند؟

۱۰- اگر در پی اصلاح و بهبود امور هستیم، روندهای زاویه گرفته از گفتمان بالنده و پیش‌برنده انقلاب باید تغییر کند. انقلاب اسلامی و نظام امت-امامت، یک هندسه مشخص دارد که در هر قالب معوجی جای نمی‌گیرد و هر محتوای التقاطی را پذیرا نمی‌شود. بیزاری و برائت از دشمن و سیر در چارچوب گفتمانی ولایت و رهبری، قاعده کلی هندسه انقلاب اسلامی است و بدون آن نمی‌توان انقلابی عمل کرد. بدیل این رویکرد، اعتماد از سر اضطرار به شیاطین عالم و خسارت‌زدگی محض است. راه بینابینی وجود ندارد. به تعبیر سعدی در باب هشتم گلستان «جان در حمایت یک دم است و دنیا وجودی میان دو عدم. دین به دنیا فروشان خرند. یوسف بفروشند تا چه خرند؟ اَلَم اَعهَد اِلَیکُم یا بَنی آدَمَ اَن لاتَعبُدُوا الشَّیطان. به قولِ دشمن، پیمانِ دوستی بشکستی / ببین که از که بریدی و با که پیوستی؟».

محمد ایمانی

منابع غربی خبر دادند

اعلام همراهی اروپا با آمریکا برای فشار بر ایران

رسانه‌های غربی با اشاره به مواضع اخیر مقامات فرانسه، انگلیس و آلمان درباره ایران نوشتند که اروپایی‌ها به بهانه حفظ برجام فشارها بر برنامه موشکی ایران را افزایش داده‌اند.

بلومبرگ با اشاره به مواضع اخیر مقامات ارشد اروپایی درباره برنامه موشکی ایران، گزارشی با این عنوان منتشر کرد:«اروپا با آرام کردن و تسکین دادن به ترامپ درباره موشک‌های ایران، راهی برای نجات برجام می‌بیند».

در گزارش این رسانه آمریکایی آمده که وزرای خارجه انگلیس و فرانسه، حمایتشان را از تحرکات اروپا برای فشار بر برنامه موشکی ایران ابراز کردند.

در بخشی از گزارش بلومبرگ آمده است: در حالی که ترامپ تاکید کرده در صورت عدم حصول پیشرفت در تشدید برخی مفاد برجام تا ماه می از آن خارج خواهد شد، مقامات فرانسه، آلمان و بریتانیا در همکاری با رکس تیلرسون وزیر خارجه آمریکا، در حال تمرکز روی چگونگی محدود و مهار کردن توسعه موشک‌های بالستیک ایران هستند. این کار می‌تواند برای توافق هسته‌ای زمان بخرد.

گفتنی است هر چند کشورهای اروپایی عضو ۱+۵ از جمله فرانسه و انگلیس از حفظ برجام حمایت کرده و آن را موفقیتی برای خود می‌دانند ولی در عین حال به دنبال همراهی با آمریکا در اعمال فشار و تحریم‌های ضدایرانی به بهانه قدرت دفاعی کشورمان هستند!

در حالی‌که اکثر کشورهای اروپایی به ظاهر از برجام حمایت کرده و خواستار تداوم آن شده‌اند،«بن کاردین» عضو ارشد دموکرات در کمیته روابط خارجی مجلس سنا در روزهای گذشته گفت اروپا آماده همراهی آمریکا در تحریم ایران است!

طفره موگرینی

فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا از پاسخ به سؤال یک خبرنگار درباره برنامه آمریکا برای تشکیل کارگروهی با اروپایی‌ها برای اصلاح برجام طفره رفت.

«رکس تیلرسون» وزیر خارجه آمریکا بعد از دیدار با مقام‌های انگلیسی مدعی شد دو کشور به توافقی بر سر تشکیل کارگروهی جهت اصلاح برجام دست یافته‌اند.

وی بعد از دیدار با «ترزا می»، نخست‌وزیر انگلیس، «مارک سیدویل»، مشاور امنیت ملی و «بوریس جانسون»، وزیر خارجه این کشور گفت با آنها برای تشکیل کارگروهی متشکل از کارشناسان جهت اصلاح معایب برجام به توافق رسیده است.

تیلرسون گفت که این کارگروه ممکن است از هفته آینده به بعد تشکیل جلسه دهد تا نقایص برجام را با تلاش برای «رسیدن به یک توافق جانبی دیگر یا رسیدن به مکانیسمی برای رفع نگرانی‌های ما» رفع کند.

فدریکا موگرینی بعد از دیدار با «محمود عباس»، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین در بروکسل، در جلسه پرسش و پاسخ با خبرنگاران حاضر شد.

خبرنگار وال‌استریت‌ژورنال بعد از پرسیدن سؤال اول خود که به مذاکرات اسرائیل-فلسطین مربوط بود سؤال دوم خود را به ایران و برجام اختصاص داد.

وی پرسید: «سؤال دوم من به ایران مربوط می‌شود. تیلرسون امروز در لندن با بوریس جانسون دیدار کرد. او گفت کارگروهی راه انداخته تا در چارچوب آن مباحثات لازم پیرامون آنچه او و ترامپ به آن توافقات جانبی می‌گویند را پیگیری کند. آیا صحبت کردن درباره یک توافق جانبی - نه مذاکره مجدد بر سر برجام- برای شما واقع‌بینانه است؟»

«موگرینی» گفت چون این خبرنگار دو سؤال پرسیده، او به یک سؤال بنا به انتخاب خودش پاسخ می‌دهد.

وی گفت: «قانون من این است که وقتی دو سؤال مطرح می‌شود خودم انتخاب می‌کنم کدام یکی را جواب بدهم. امروز هم استثنایی وجود ندارد، بابت این متأسفم. به سؤال اولتان (درباره مذاکرات سازش) که به جلسه امروز هم مربوط می‌شود پاسخ می‌دهم.»

«ژان ایو لودریان» وزیر خارجه فرانسه از اینکه دولت آمریکا بار اصلاح برجام را روی دوش کشورهای اروپایی گذاشته انتقاد کرد.

واکنش روسیه

«سرگئی ریابکوف» معاون وزیر خارجه روسیه به گزارش‌ها درباره تشکیل کارگروه مشترک آمریکایی-اروپایی برای بررسی توافق هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ (برجام) و اصلاح «معایب» آن پاسخ داد.

«ریابکوف» در مصاحبه با اسپوتنیک گفت بعید است ابتکار آمریکا و سه کشور اروپایی برای تشکیل کارگروهی با مأموریت رفع نگرانی‌های «دونالد ترامپ»، رئیس‌جمهور آمریکا پیرامون برجام، به نتایج مثبتی ختم شود.

وی افزود: مسکو انتظار هیچ تحول مثبتی از این تصمیم‌ها و توافقات احتمالی ندارد. اعتقاد ما این است که هر توافق و تفاهم در این قالب که بدون مشارکت ایران و سایر طرف‌های برجام حاصل شود، تأثیری بر مواضع ما در حمایت از اجرای کامل برجام، بدون هیچ جرح و تعدیل در آن نخواهد داشت.

احتمال خروج فرانسه

به گزارش فارس، یک منبع دیپلماتیک بلندپایه روس گفته که به محض اینکه آمریکا از توافق هسته‌ای ایران (برجام) خارج شود، فرانسه نیز احتمالا اقدام مشابهی را صورت خواهد داد.

بنا بر این گزارش، این منبع دیپلماتیک روس این خبر را به روزنامه «ایزوستیا» اعلام کرده و دو منبع فرانسوی نیز آن را تأیید کرده‌اند.

طبق گفته این منبع دیپلماتیک، «این اقدام آمریکا اثر دومینو خواهد داشت و ابتدای آن نیز از فرانسه آغاز خواهد شد. انگلیس نیز اوضاع را به خوبی تحت نظر دارد اما سیاست این کشور درخصوص این مسئله نسبتا غیروابسته است».

وی افزود: «از سوی دیگر آلمان نیز چندان درگیر این توافق نیست چرا که در حال حاضر دولت آلمان بیشتر نگران مسائل داخلی مربوط به تشکیل ائتلاف است».

به گفته این منبع دیپلماتیک، «اگر آمریکا اقدامی را در این جهت آغاز کند، تنها نخواهد ماند».

وزارت خارجه فرانسه در پاسخ به درخواست روزنامه «ایزوستیا» برای اظهار نظر درباره این موضوع اعلام کرده که مقامات پاریس، «به بیانیه رئیس‌جمهور آمریکا و تصمیم او برای تمدید تعلیق تحریم‌ها علیه ایران توجه کرده و این مسئله را با شرکای اروپایی هماهنگ خواهند کرد».

استدلال عجیب سخنگوی دولت برای همراه کردن نمایندگان در تصویب بودجه

محمدباقر نوبخت سخنگوی دولت روزگذشته در جریان نشست هفتگی خود که این بار به میزبانی مجلس شورای اسلامی و در محل کمیسیون اصل ۹۰ برگزار شد، درباره جایگاه نمایندگان مجلس در بررسی لایحه بودجه ۹۷ اظهاراتی به زبان آورد که از آن جز زیر سؤال بردن شأن مجلس و نمایندگی برداشت دیگری نمی‌توان داشت.

وی در پاسخ به سؤالی درباره میزان تغییرات در لایحه بودجه۹۷ توسط نمایندگان مجلس و نحوه دفاع دولت از آن گفت: «هر اصلاحاتی ممکن است مخالفت‌هایی ایجاد کند و انتظارمان از اصحاب رسانه این است که در اجرای برنامه‌های اقتصادی دولت همکاری کنند. مهم نیست محبوبیت دولت نزد مردم از دست برود ما در جریان انتخابات ریاست‌جمهوری اخیر شاهد بودیم «رأیی که آقای رئیس‌جمهور به دست آورد از رای بسیاری از نمایندگان در آن حوزه‌های انتخابیه به نسبت درصد بیشتر بوده» که البته ما قصد مقایسه با نمایندگان را نداریم اما مهم این است که نباید پاسخ احسان مردم را با زحمت بدهیم. مردم به ما اعتماد کردند و ما حاضر نیستیم آبروی خود را پیش مردم از دست بدهیم، بنابراین امیدواریم با همراهی مجلس قانون بودجه خوبی از ابتدای سال آینده فراهم کنیم».

روی دیگر اظهارات سخنگوی دولت که به آوردن استدلالات عجیب نیز شهره است، این است که از آنجایی که آراء جناب رئیس‌جمهور در برخی شهرها از نمایندگان آن حوزه انتخابیه بیشتر بوده فلذا روحانی نسبت به آنها نماینده‌تر بوده و نمایندگان حق ندارند در لایحه بودجه‌ای که توسط دولت وی تدوین شده تغییر ایجاد کنند و باید بودجه ۹۷ را به صورت آکبند به دولت دوازدهم تحویل دهند.

البته این بار اول نیست که دولتی‌ها برای به کرسی نشاندن حرف خود جایگاه مجلس را تضعیف و شان نمایندگان آن را زیر سؤال می‌برند و فقط در جریان بررسی همین لایحه بودجه ۹۷ مکررا چنین اظهاراتی را از سوی مقامات دولتی شاهد بوده‌ایم.

رئیس‌جمهور نیز درست یک روز پس از مخالفت کمیسیون تلفیق با افزایش نرخ حامل‌های انرژی توپ گرانی و بیکاری را به زمین مجلس انداخت و برای نمایندگان خط و نشان کشید که «در این بودجه تبصره‌هایی پیش‌بینی کردیم که فقر مطلق را از بین ببریم و اگر نمایندگان مجلس نخواهند پای آن بایستند و دست دولت را ببندند، یا باید راه‌حل جایگزین بهتری ارایه دهند و یا خودشان پاسخگوی مردم باشند.»

وی همچنین در دیدار با رؤسای کمیسیون‌های تخصصی مجلس برای نمایندگان خط و نشان کشیده بود که باید تبصره‌های مربوط به افزایش قیمت حامل‌های انرژی و هدفمندی به تصویب برسدروحانی صراحتا اعلام کرده است در صورتی که لایحه بودجه عینا به تصویب نرسد «مجلس» را بعنوان منشا عدم حل مشکلات معرفی خواهد کرد.

برای یک میلیون و ۳۳ هزار فرصت شغلی برنامه‌ریزی کرده‌ایم!

سخنگوی دولت در جریان این نشست خبری همچنین گفت : پیش‌بینی سال آینده این است که ۸۳۸ هزار نفر وارد چرخه کار شوند که از این تعداد ۷۰ درصد را فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها شامل می‌شود. به هر حال نمی‌توانیم فارغ‌التحصیلان را به کارهای خارج از شأن علمی آنها بفرستیم و باید گامی بلندتر از سنوات قبل برمی‌داشتیم. بنابراین برنامه‌ریزی کردیم یک میلیون و ۳۳ هزار فرصت شغلی ایجاد کنیم.

مصداق بارز این اظهارات نوبخت موضوع ایجاد ۵ میلیون شغل توسط یکی از کاندیدای در جریان انتخابات ریاست‌جمهوری است که ابتدا مسئولان و کارشناسان نسبت به آن واکنش منفی نشان داده و با این توجیهات که کاندیداها وعده‌های توخالی و دور از دسترس ندهند، آن را انکار کردند.

اظهارنظر یک شخص دلیل بر مذاکره نیست

نوبخت همچنین درباره اظهارات وزیر خارجه فرانسه مبنی بر اینکه مذاکره‌ای درباره مسائل موشکی با ایران داشتند، گفت: هیچ کسی اجازه ندارد در بحث دفاعی و موشکی ما دخالت کند، بنیه دفاعی و موشکی را حق مسلّم خود می‌دانیم و در رابطه با بحث دفاعی با هیچ کسی مذاکره‌ای نشده و نخواهد شد.

وی افزود: امکان دارد در یک جلسه شخصی اظهارنظری در این مورد کرده باشد که این دلیلی بر انجام مذاکره نیست، مذاکره یعنی یک سلسله جلساتی مانند برجام برگزار شود اما اینکه یک نفر اظهارنظری کرده و در مجامع بین‌المللی بگوید فلان حرف را زدم دلیلی بر انجام مذاکره نیست.

خبر ویژه

حفظ برجام و افزایش تحریم‌ها انتظار رژیم صهیونیستی از آمریکا

یک ژنرال صهیونیست گفت؛ تشدید تحریم‌ها علیه ایران، بهتر از لغو توافق هسته‌ای (برجام) است.

رئیس سابق سرویس اطلاعات نظامی ارتش رژیم صهیونیستی گفت: امروز زمان مناسبی برای لغو توافق هسته‌ای نیست و در شرایط کنونی واشنگتن باید برای تشدید تحریم‌های ایران، منزوی کردن آن و وحدت‌بخشی به صف کشورهای امضاکننده توافق هسته‌ای برای اعمال تحریم‌ها اقدام کند.

به گزارش رای‌الیوم، رئیس انجمن مطالعات امنیت داخلی اسرائیل افزود: آمریکا این روزها به دنبال طرحی درخصوص ادامه تعلیق تحریم‌های ایران یا لغو آن است و این به این معنی است که واشنگتن عملا از توافق هسته‌ای با ایران خارج شده است.

یادلین اضافه کرد: به رغم اختلاف ما درخصوص مطلوب بودن توافق هسته‌ای و میزان قدرت آن در بازداشتن ایران از دستیابی به سلاح هسته‌ای اما ما هم‌رای هستیم و خروج یکجانبه آمریکا از این توافق باعث تنش میان واشنگتن و دولت‌های دیگر می‌شود.

این مقام صهیونیستی همچنین تصریح کرد: خروج آمریکا از توافق هسته‌ای می‌تواند خطری در مسیر آمریکا در مهار و محدودسازی ایران در پروژه هسته‌ای‌اش و به تعویق انداختن توان ایران در دستیابی به سلاح هسته‌ای ایجاد کند، بنابراین بهتر است به جای لغو توافق هسته‌ای به دنبال جایگزین کردن مسیرهای دیگر باشد.

کدام دولتمردان طرفدار گران کردن ارز هستند؟!

تمایل دولتمردان به گران کردن ارز، عامل بی‌ثباتی اخیر در بازار ارز است.

روزنامه فرهیختگان با انتشار این خبر نوشت: این روزها که دلار هر روز با تغییرات قیمتی مواجه می‌شود سوال هر شهروند ایرانی این است که چرا با وجود اینکه دو سال از برجام گذشته، تحریم‌ها لغو شده و ما به‌راحتی می‌توانیم حدود ۲/۵ میلیون بشکه نفت در روز بفروشیم و حتی پول آن را به گفته مقامات دولتی بگیریم، اما دلار رکوردهای تازه‌ای را در گرانی ثبت می‌کند؟

آیا اتفاقات تازه‌ای رخ داده که ما از آن بی‌اطلاعیم؟

دولت در ایران بزرگ‌ترین دارنده دلار است. عرضه و تقاضای ارز نیز همواره در دست خود دولت است، بنابراین به‌راحتی می‌توان اذعان کرد بزرگ‌ترین عرضه‌کننده و تقاضاکننده ارز خود دولت است. این یعنی اینکه قیمت دلار را خود دولت تعیین می‌کند.

در ماه‌های اخیر رشد واردات به‌گونه‌ای عجیب و غیرقابل توجیه در فضای تجارت خارجی ایران اتفاق افتاده است. آمارهای رسمی نشان می‌دهد رشد واردات ایران در ۹ ماهه امسال از کشورهایی مانند انگلستان، فرانسه و آلمان نسبت به ۹ ماهه سال گذشته به ترتیب ۱۰۰، ۶۰ و ۴۰ درصد شده است. طبیعی است برای وارد کردن کالا از کشورهای مذکور، نیازمند دلار هستیم و ارز مورد نیاز برای واردات کالا باید از محل دلارهای نفتی جبران شود تا باعث بالا رفتن قیمت دلار در میان‌مدت نشود. در صورت ناکافی بودن دلار برای واردات، بازار ارز دچار نوسانات قیمتی خواهد شد.

محتمل‌ترین دلیلی که این روزها اغلب رسانه‌ها و کارشناسان اقتصادی برای گرانی دلار تا مرز ۴۷۰۰ تومان اذعان می‌کنند، احتمال کسری بودجه شدید و جبران آن از طریق افزایش قیمت دلار است. این بازی به تعبیر اقتصاددانان، بدترین راه ممکن برای جبران کسری بودجه دولت است؛ چراکه در صورت وقوع چنین اقدامی از سوی دولت، بازارهای اقتصادی در آینده متاثر از گرانی مذکور شده و تاثیرات منفی این اتفاق را لمس خواهند کرد.

تمایل دولتمردان بر گرانی دلار نیز از عمده‌ترین دلایلی است که این روزها بازار را متشنج کرده است. محمد نهاوندیان، مسعود نیلی، محمد شریعتمداری و ولی‌ا... سیف در سخنرانی‌های خود در سال‌های اخیر به کرات از دلار گران دفاع کرده و دلار ارزان (کنونی) را باعث ناکارایی در اقتصاد می‌دانند. همین تفکر باعث شده دولت‌های یازدهم و دوازدهم از ابتدا بر واقعی‌شدن قیمت دلار تاکید کنند. اینک که قیمت دلار در محدوده ۴۷۰۰ تومان خودنمایی می‌کند هیچ صدایی از میرداماد و پاستور شنیده نمی‌شود و همین سکوت نشان‌دهنده این است که مجموعه تیم اقتصادی دولت، از دلار ۴۷۰۰ تومانی رضایت کامل دارد.

رکود نگذاشت مهم‌ترین دستاورد دولت به دل فعالان اقتصادی بچسبد!

یک روزنامه حامی دولت با اذعان به اینکه سیاست‌های اقتصادی دولت، رکود اقتصادی را برطرف نکرد، اذعان کرد تورم نیز که به قیمت تشدید رکود از سوی دولت کاهش یافته بود، افزایش یافته است؛ به عبارت دیگر در اثر سیاست‌های دولت، اقتصاد کشور هم چوب رکود را خورد و هم پیاز تورم را.

روزنامه شرق در تحلیلی خاطرنشان کرد: رکود نفس‌گیر سالهای گذشته موجب شده مهم‌ترین دستاورد اقتصادی دولت، آنچنان که باید به دل فعالان اقتصادی نچسبد. در واقع به دلیل رکود و کاهش درآمدهای اقتصادی، کاهش نرخ تورم به افزایش قدرت خرید منجر نشده است؛ به عبارت دیگر اثر کاهش درآمد به مراتب قوی‌تر از اثر کاهش نرخ تورم روی کاهش قدرت خرید نقش داشته است. در توضیح بیشتر باید گفت تورم معلول برآیند مجموعه‌ای از عوامل از جمله نقدینگی، نرخ ارز، نرخ سود بانکی و انتظارات و... است که تنظیم همه عوامل مؤثر رمز بقای تورم پایین و مطلوب برای اقتصاد است. از این جهت در نظر گرفتن و تمرکز روی یک عامل، شاید موجب کاهش این متغیر مهم اقتصادی برای مقطعی شود که در نهایت موجب ناهمخوانی این نرخ با فضای اقتصادی خواهد شد. ناهمسانی نرخ تورم و نرخ سود بانکی نمونه بارزی است که موجب شده متغیرهای درآمدی و هزینه‌ای برای یک بنگاه اقتصادی همخوانی نداشته باشد و چه بسا مشکلی به مشکل طرف عرضه اقتصاد اضافه شود.

نکته مهم در این میان نقش مؤثر دو عامل رکود بخش مسکن و نرخ سود بالای سپرده‌های بانکی، به عنوان دو عامل خارج از اراده دولت در کاهش نرخ تورم است که نمی‌توان آنها را نادیده گرفت. رکود بخش مسکن با در نظر گرفتن وزن بالای این بخش، در میان گروه‌های کالایی شاخص مصرف‌کننده برای محاسبه تورم (با داشتن وزن تقریباً ۲۵ درصدی) نقش مؤثر و تعیین کننده‌ای در روند کاهشی نرخ تورم داشته است.

اما حال این روزهای اقتصاد ایران گویای شرایط دیگری است. ریسک سیاسی برجام که زمانی اثر کاهشی روی انتظارات و بازار ارز داشته است، جای خود را به ریسک بازگشت تحریم‌ها و افزایش تنش‌های منطقه‌ای داده است. انتظارات تورمی نیز تحت تأثیر ریسک بازگشت تحریم‌ها و وضعیت بازار ارز و لایحه بودجه ۹۷ چشم‌انداز افزایشی به خود گرفته است. در خصوص بودجه می‌توان گفت شواهد و قرائن از لایحه بودجه سال ۹۷ حاکی از تصمیم دولت مبنی بر تأمین اعتبارات دولت از محل افزایش قیمت‌هاست.

از ابتدای سال جاری نرخ رشد نقدینگی در سطح بالای میانگین ۲۳ درصد و همچنین پایه پولی که در ابتدای سال ۹۶ به ۱۴ درصد کاهش یافته بود؛ در مهرماه به ۱۸ درصد افزایش یافته است و تحت تأثیر چشم‌انداز افزایشی کسری بودجه و بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی در خصوص ساماندهی مؤسسات غیرمجاز انتظار می‌رود افزایشی باشد. در نتیجه بازگشت تورم به روند افزایشی در آینده نزدیک دور از انتظار نخواهد بود. متأسفانه یا خوشبختانه در این میان وضعیت نرخ سود سپرده و بازار مسکن مانع از بازگشت روند نرخ تورم به حالت لجام‌گسیخته گذشته در کوتاه مدت و حتی میان مدت خواهد شد؛ مگر اینکه انتظارات تورمی سرعت تورم را شدت بخشد.

تعبیر روزنامه شرق مبنی بر اینکه رکود نگذاشت مهم‌ترین دستاورد دولت (ادعای مهار تورم) به دل فعالان اقتصادی بچسبد، در واقع ترجمان دیگری از این حرف است که دولت دستاورد اقتصادی نداشته است و حتی برخی کارشناسان حامی دولت می‌گویند مردم و فعالان اقتصادی، چند درصد تور